

- б) постављати физичке препреке или блокаде прилаза послу радницима који желе да раде,
- в) пријетити или вријеђати раднике и
- г) спречавати послодавца у обављању његове дјелатности.

Члан 20.

Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка инспекција рада у складу са Законом о инспекцијима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 113/05 и 1/08).

Члан 21.

(1) Послодавац, штрајкачки одбор, представник репрезентативног већинског синдиката или другог синдиката који организује штрајк и радници дужни су да инспектору рада омогуће вршење надзора, увид у документацију и несметан рад и да му обезбиједи податке и документацију потребну за обављање инспекцијског надзора.

(2) Инспектор рада записник о извршеном инспекцијском прегледу и радњама уручује и доставља послодавцу, штрајкачком одбору, репрезентативном већинском синдикату или другом синдикату који организује штрајк.

Члан 22.

(1) Ако инспекција рада утврди да је актом или радњом послодавца повријеђен закон или други пропис, овлашћена је да, поред обавеза и овлашћења утврђених законом, до доношења правоснажне одлуке суда, рјешењем одгоди извршење одлуке послодавца о отказу уговора о раду или удаљењу радника са рада, организатора штрајка, односно учесника у штрајку.

(2) Жалба против рјешења донесеног у смислу става 1. не одгађа извршење рјешења.

(3) Против рјешења донесеног по жалби може се покренути управни спор.

(4) Рјешење из става 1. овог члана доставља се послодавцу, штрајкачком одбору, односно репрезентативном већинском синдикату и раднику.

Члан 23.

(1) Новчаном казном од 1.000,00 КМ до 5.000,00 КМ казниће се за прекршај послодавац ако:

а) не приступи поступку мирења у року утврђеним овим законом, односно поступку посредовања (члан 7. став 1. и члан 14. ст. 1. и 2.),

б) не донесе акт о минимуму процеса рада и начину његовог обезбјеђивања и не прибави мишљење синдиката или савјета радника, односно овлашћеног представника радника (члан 12.),

в) не обезбиједи минимум процеса рада утврђен актом из члана 12. став 2. овог закона,

г) покрене поступак за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности, привремено удаљи са рада радника или откаже уговор о раду раднику због организовања, односно учествовања у штрајку организованом у складу са Законом (члан 16. став 1.),

д) у току штрајка организованог под условима утврђеним овим законом прими нове раднике који би замијенили учеснике у штрајку, осим ако овим законом није другачије одређено (члан 17.),

ђ) спречава раднике да учествују у штрајку или упоријеби пријетње и мјере принуде ради завршетка штрајка или ако предвиди већу плату или друге повољније услове рада за раднике који не учествују у штрајку (члан 2. став 3.),

е) инспектору не омогући вршење надзора и не обезбиједи му увид у податке и документацију потребну за вршење инспекцијског надзора (члан 21. став 1.) и

ж) ако поступи супротно рјешењу инспектора којим је одгођено извршење одлуке послодавца о отказу уговора о раду или удаљењу радника са рада, организатора штрајка, односно учесника у штрајку (члан 22.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у послодавцу новчаном казном од 500,00 КМ до 2.500,00 КМ.

Члан 24.

(1) Новчаном казном од 500,00 КМ до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај репрезентативни већински синдикат или други синдикат који организује штрајк ако:

а) донесе одлуку о ступању у штрајк супротно члану 4. овог закона,

б) не приступи поступку мирења у року утврђеним овим законом, односно поступку посредовања (члан 7. став 1. и члан 14. ст. 1. и 2.),

в) организује или води штрајк на начин којим се угрожава безбједност здравља људи и безбједност имовине, наноси непосредна материјална штета и онемогућава наставак рада по завршетку штрајка (члан 9. став 1.),

г) спречава раднике који не учествују у штрајку да раде (члан 9. став 3.) и

д) не најави штрајк у дјелатностима из члана 11. овог закона у року и на начин прописан чланом 12. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана, казниће се одговорно лице у репрезентативном већинском синдикату и одговорно лице другог организатора штрајка новчаном казном од 250,00 КМ до 1.500,00 КМ.

Члан 25.

Послодавци су дужни да акт из члана 12. став 2. овог закона донесу у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 26.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о штрајку ("Службени гласник Републике Српске", број 10/98).

Члан 27.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1744/08
5. новембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2124

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ И ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

Проглашавам Закон о заштити и добробити животиња, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Двадесет четвртој сједници, одржаној 5. новембра 2008. године - а Вијеће народа 17. новембра 2008. године потврдило да усвојеним Законом о заштити и добробити животиња није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1459/08
18. новембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др Рајко Кузмановић, с.р.

ЗАКОН

О ЗАШТИТИ И ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

І - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се одговорност људи за заштиту здравља животиња у погледу држања, смјештаја и исхране,

заштите од мучења, заштите животиња за вријеме убијања или клања, стреса током транспорта, заштите дивљих животиња, те однос према напуштеним животињама, кућним љубимцима и лабораторијским животињама и формирање комисије за заштиту и добробит животиња.

Члан 2.

(1) Одредбе овог закона односе се на све животиње које имају развијена осјетила за надражај и нервни систем за регистровање надражаја који могу да доведу до бола.

(2) Одредбе овог закона примјењују се и на друге организме за које се не може са сигурношћу знати да ли имају својства животиње или не.

Члан 3.

Поједини појмови у овом закону имају следеће значење:

а) **аналгезија** је поступак смањивања или искључивања осјећаја боли код животиње, без губитка свијести;

б) **анестезија** је поступак искључења осјетљивости животиња;

в) **ветеринар** је доктор ветеринарске медицине или дипломирани ветеринар са ветеринарском лиценцом;

г) **еутаназија** је безболан начин усмрђивања који има за циљ минимално физичко и психичко трпљење животиње;

д) **животиње за држање** су животиње које се држе или гаје за производњу хране, односно за производњу вуне, коже, крзна или у друге привредне сврхе;

ђ) **животиње из зоолошких вртова** су животиње које слободно живе, које се слободно излажу у сталном објекту најмање седам дана у години, са изузетком циркуса и трговина кућним животињама;

е) **ималац животиње** је физичко или правно лице које је власник животиње или било које друго лице које је стално или повремено:

1) власник животиње,

2) одговорно или задужено за животињу и

3) одговорно за чување и контролу дјеце која имају мање од 16 година а која посједују животињу, односно лице које се бави узгајањем, заштитом, употребом, управљањем, обучавањем, превозом или продајом животиња;

ж) **изгубљена животиња** је она животиња која је напустила имаоца без његове воље и он је тражи;

з) **корисник ловишта** је организација која газдује ловиштем;

и) **кућни љубимци** су пси, домаће мачке, домаће птице, мали глодари, тераријумске, акваријумске и друге животиње које се узгајају или држе ради друштва, рекреације, заштите или помоћи човјеку;

ј) **напуштена животиња** је животиња коју је ималац свјесно напустио;

к) **експерименти на животињама** јесу радње које се обављају на животињама у научноистраживачке и медицинске сврхе, којима се животињама проузрокују бол, патња, трајне повреде или смрт;

л) **омамљивање** је обавезни поступак прије клања, који употребијен на животињи узрокује губитак свијести и траје док не наступи смрт;

љ) **превозник** је физичко или правно лице које обавља превоз живих животиња;

м) **склоништа за животиње** су простори у којима се смјештају пронађене (напуштене и изгубљене) животиње на даљу бригу и могуће удомљавање и

н) **хигиеничарска служба** је служба за прикупљање напуштених, изгубљених и угуинулих животиња; службе оснивају правна или физичка лица у складу са одредбама овог закона.

Члан 4.

(1) Забрањено је животињу без разлога убити, наносити јој бол и патњу.

(2) Забрањено је мучити животиње и намјерно их излагати стресу.

II - ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА ПРИ ДРЖАЊУ И УЗГОЈУ

Члан 5.

(1) Ималац животиње, у зависности од врсте, пасмине, старости и њених физиолошких потреба, дужан је животињу:

а) хранити и напајати према њеним физиолошким потребама,

б) његовати и обезбиједити јој здравствену заштиту,

в) обезбиједити јој довољно простора, ако је привезана или затворена,

г) у случају да се држи у затвореном простору, обезбиједити јој довољно свјетлости, топлоте, влаге, провјетравања, хигијену простора и

д) обезбиједити такав систем надзора животиња које се држе у затвореним просторима да у случају несретног случаја ималац животиња може реаговати на прописан начин.

(2) Детаљне услове и начин држања животиња као и начин оспособљавања лица која се брину о животињама прописује министар пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: министар).

Члан 6.

(1) Забрањено је:

а) присиљавати животињу на рад и напоре које она, због свог узраста или стања, не може поднијети или који превазилазе њену снагу,

б) напуштати животиње прибављене за друштво и друге животиње држане под надзором човјека,

в) узгојену или отхрањену дивљу животињу изложити слободној природи или је ондје населити ако није припремљена за преживљавање у таквом животном простору,

г) наносити бол, патњу или озљеду животињама при дресури,

д) мучити, убијати или озљеђивати животиње током снимања филмова, рекламних порука или сличних намјена,

ђ) провјеравати снагу животиње на другој животињи, хушкати једну животињу на другу, те организовати борбе животиња,

е) хушкати животиње на човјека, осим при дресури паса у министарству надлежном за унутрашње послове или за потребе војске,

ж) обављати оперативно-козметичке и хируршке захвате на животињама који нису прописани као својствени појединим пасминама, о чему ће министар донијети посебан пропис,

з) хранити живим животињама друге животиње,

и) употребљавати живе животиње као мамце у лову и риболову,

ј) онемогућавати кретање животињи тако да јој се наносе бол, патња или озљуда,

к) болесне и озлијеђене животиње или животиње са видљивом маном користити у запрези или под седлом,

л) подстицати животиње у расту додавањем хормона раста у храни,

љ) одстрањивати гласнице живини,

м) болно поткивати копитаре,

н) одстрањивати канце мачкама,

њ) полно злоупотребљавати животиње,

- о) појести животињу која је кућни љубимац,
- п) испробавати оружје на животињи и
- р) при тренингу или другим спортским такмичењима или сличним приредбама примјењивати мјере на животињи које узрокују знатне болове, патње или озљеде и које могу утицати на способност животиња, као и животињама давати средства за допинг.

(2) Забрана из става 1. тачка њ) овог члана не односи се на организовање традиционалних борби бикова (корида), које одобри надлежно министарство.

Члан 7.

(1) Кућни љубимци морају имати животне услове у складу са својим потребама.

(2) Забрањено је држати као кућне љубимце животиње које су заштићене, дивље животиње, те животињске врсте и пасмине опасне за живот људи.

Члан 8.

(1) Имаоци паса и мачака дужни су да региструју псе и мачке у року од седам дана од стицања власништва у ветеринарској организацији која води регистар за сваку поједину животињу.

(2) Ради идентификације све животиње трајно треба да буду означене, а имаоци паса и мачака дужни су да изврше трајно означавање паса и мачака помоћу микрочипа.

(3) Забрањено је уклањање микрочипа из става 2. овог члана, осим у случају ако постоје за то оправдани здравствени разлози.

(4) Детаљне услове који се односе на заштиту здравља животиња за држање и кућних љубимаца, као и начин означавања животиња прописује министар.

Члан 9.

(1) Пси-водичи слијепих или инвалидних лица, који су регистровани за помоћ, заједно са имаоцем имају право приступа јавним мјестима и у средствима јавног превоза.

(2) Пси-водичи слијепих или инвалидних лица, као и пси кућни љубимци, уколико нису на повоцу, морају на јавним мјестима или у средствима јавног превоза носити корпу за њушку.

Члан 10.

(1) Кућни љубимци се не смију продавати лицима млађим од 16 година, осим ако имају дозволу, односно ако су у пратњи родитеља или старатеља.

(2) Забрањена је продаја кућних љубимаца на пијацама и сајмовима.

(3) Продаја кућних љубимаца дозвољена је само у трговинама које испуњавају услове:

а) да је за сваку животињу обезбијеђен доказ о њеном поријеклу и здравственом стању и

б) да су радници у трговинама оспособљени за бригу о животињама.

(4) Забрањено је продавати егзотичне животиње и животиње које су законом заштићене.

III - ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА ПРИ ОБАВЉАЊУ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И ЗООТЕХНИЧКИХ ЗАХВАТА

Члан 11.

Дужност и обавеза имаоца животиње је да тражи помоћ ветеринара у случају повреде и болести животиње, као и при њеном породу или у случају других болесних стања, а ветеринар је дужан да пружи хитну ветеринарску помоћ.

Члан 12.

(1) Сви оперативни и зоотехнички захвати на животињама морају се примјењивати са анестезијом, коју мора обављати ветеринар.

(2) У случају да локална анестезија не може животињи отклонити бол, примјењује се општа анестезија.

(3) Забрањено је извођење захвата без анестезије који код животиње узрокују бол, такви ће се захвати сматрати мучењем животиње

(4) Анестезија се не спроводи:

а) приликом опасности од угинућа, угушења, искрварења и слично,

б) приликом означавања животиња,

в) приликом дијагностичких поступака и

г) приликом захвата над животињама који проузрокују мањи бол од боли коју проузрокује анестезија.

Члан 13.

(1) Забрањена је дјелимична или потпуна ампутација појединих дијелова животињског тијела.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана дјелимична или потпуна ампутација појединих дијелова животињског тијела дозвољена је:

а) ако за поједине оперативне захвате постоји ветеринарско-медицинска индикација,

б) у случају када је кастрација или стерилизација потребна ради спречавања нежељених окота,

в) при скраћивању репова код паса код којих је захват у њихову корист,

г) при одстрањивању рогова или спречавању раста рогова код говеда млађих од шест седмица,

д) при скраћивању репа јагњаци млађој од осам дана, еластичним прстеновима,

ђ) при скраћивању репа прасади млађој од четири дана, као и јагњаци млађој од осам дана,

е) при скраћивању кутњака прасади млађој од осам дана, уколико је то потребно за заштиту животиње и њихове мајке, браће и сестара,

ж) при скраћивању врхова кљунова живине у интензивном узгоју, код пилића млађих од десет дана,

з) при уклањању посљедњег чланка ножног прста који носи канце код товљених пилића у току првог дана живота, у случају када се такви пилићи узгајају као расплодни пијетлови и

и) ради извођења експеримента на животињама у научноистраживачке сврхе у складу са овим законом.

IV - УСМРЋИВАЊЕ ЖИВОТИЊА

Члан 14.

(1) Усмрћивање животиња може се спровести ако:

а) се животиња не може излечијети, а останак у животињу ће јој узроковати непотребне болове и патњу,

б) је животиња достигла високу старост и отказују јој основне животне функције,

в) животиња болује од неизлечиве или заразне болести, посебно оне која може угрозити људе,

г) је животиња опасна за околину,

д) је протекао рок из члана 30. став 4. овога закона,

ђ) је у складу са чланом 34. овог закона,

е) је животиња у агонији,

ж) је усмрћивање потребно ради одржавања природне равнотеже у ловишту, у складу са Законом о ловству и

з) се одвија у оквиру мјера за уништавање штеточина, а на други начин се не може спријечити.

(2) За случајеве из става 1. т. а) и б) овог члана о усмрћивању одлучује ималац животиње, по упутству ветеринара, а за случајеве из става 1. т. в), г) и е) овог члана ветеринар.

Члан 15.

(1) Животињу може усмртити лице оспособљено за те послове - ветеринар.

(2) Усмрђивање се врши на начин који ће животињи обезбиједити тренутну смрт.

(3) Уништавање глодара (дератизацију) обављају за те послове регистроване и оспособљене организације, на начин који ће код животиња проузроковати што мање боли и мучења.

(4) Усмрђивање животиња које је у супротности са овим чланом сматраће се мучењем животиња.

V - ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА ПРИ КЛАЊУ

Члан 16.

(1) Животиња се смије клати само ако је прије искрварења била омамљена, осим ако је ријеч о посебном поступку клања одређеним вјерским обредом или ако је животиња у агонији и ако се ради о клању животиња за потребе домаћинства.

(2) Омамљивање се спроводи на следећи начин:

а) механичким начином (пиштољ са пенетрирајућим клипом),

б) електричним начином и

в) гасом.

(3) Омамљивање мора спроводити лице које је оспособљено и лиценцирано од Министарства и које не смије употребљавати средства за омамљивање којима се животињи наноси непотребна бол.

Члан 17.

(1) У клаоници се са животињама мора поступати на следећи начин:

а) животиње за клање треба по приспијењу истоварити из превозног средства, уз употребу одговарајуће опреме, тако да се животиње поштеде узнемирености, страха, патњи и болова,

б) кретање животиња унутар круга клаонице до простора за њихов смјештај треба се одвијати пажљиво и без наносења боли, уз примјену одговарајућег прибора за вођење,

в) клаонице морају бити опремљене одговарајућим оборима или стајама (депои) у којима животиње треба да буду смјештене, заштићене од неповољних климатских прилика, храњене и напајане до клања,

г) животиње морају бити омамљене одговарајућим поступцима непосредно прије клања и

д) поступком омамљивања животиње се морају довести у стање неосјетљивости и у том стању усмртити.

(2) Клање се мора обавити употребом одговарајуће опреме.

(3) Болесне и повријеђене животиње треба клати на самом крају клања, послје здравих животиња, без додатног изазивања боли или мучења.

(4) Детаљне услове за заштиту животиња за клање прописује министар.

Члан 18.

Животиња се не смије заклати ако није извршен ветеринарски преглед прије клања и ако није омамљена на прописан и стручан начин, осим у случају клања према одређеном вјерском обреду или ако је у агонији.

VI - ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА ПРИ ПРЕВОЗУ

Члан 19.

(1) Утовар, претовар, истовар и превоз животиња мора се обавити на начин који неће код животиња изазвати стварање боли или мучење животиње.

(2) Превоз животиња могу обављати физичка и правна лица која су регистрована за ту дјелатност, а превозна средства којим се превозе животиње морају бити означена прописаном ознаком.

(3) Превоз животиња за властите потребе могу обављати и друга физичка или правна лица, ако се њихов

превоз обавља у складу са одредбама овог закона и Закона о ветеринарству у Републици Српској.

(4) Услове за утовар, претовар, истовар и превоз животиња, као и услове које треба да испуњавају мјеста за утовар, претовар, истовар и преглед животиња приликом промета прописује министар.

(5) Забрањено је у истом превозном средству превозити материје које би могле бити опасне за њихов живот и здравље.

Члан 20.

(1) Забрањено је превозити животиње ако би се превозом изазвале патње, мучења, обољење или угинућа животиња, као што:

а) утовар и превоз током велике врућине или хладноће,

б) превоз у непокривеним камионима, вагонима или на непокривеном дијелу пловила, при чему животиње нису заштићене од климатских услова,

в) превоз у затвореним превозним средствима, кавезима и амбалажи ако у њима није осигурано провјетравање,

г) превоз животиња осјетљивих на високе или ниске температуре ако у превозу није осигурана одговарајућа температура,

д) превоз без осигуране минималне прописане површине за сваку животињу,

ђ) превоз без осигурања од самоповређивања животиње, повређивања других животиња или испадања из превозног средства,

е) превоз без обезбијеђеног храњења, напајања и одмора животиња у интервалима који су прописани,

ж) превоз болесних или у случају када постоји сумња да су животиње болесне ако није осигурана ветеринарска помоћ,

з) превоз животиња код којих постоји сумња да болују од заразне болести,

и) превоз водених животиња у посебним превозним средствима или spremnicima без довољне количине воде, одговарајуће температуре и кисеоника и

ј) превоз женки у посљедњој четвртини бременитости, женки у првих 48 часова након окота и њихове младунчади, осим ако је потребна хитна ветеринарска интервенција.

(2) Обављање превоза на неки од начина из става 1. овог члана сматра се мучењем животиња.

Члан 21.

(1) Превозник је дужан да:

а) обезбиједи посебну заштиту од опасних и дивљих животиња те физичку заштиту опасних и дивљих животиња, а превозно средство мора бити тако означено да упозорава да се превозе опасне или дивље животиње и

б) одреди лице (у даљем тексту: пратилац) које ће се током превоза бринути о испуњавању прописаних услова за транспорт животиња, њиховом напајању, храњењу и одмору, у складу са одредбама Закона о ветеринарству у Републици Српској.

(2) Пратилац животиња мора бити стручно оспособљено лице, а програм обуке, начин оспособљавања, провјеру знања и обучености пратиоца прописује министар.

Члан 22.

При утовару, истовару, претовару и тјерању животиња забрањена је употреба предмета којима се директно наноси бол животињама.

VII - ЗАШТИТА ДИВЉИХ ЖИВОТИЊА

Члан 23.

Забрањују се радње којима се дивље животиње у природи, као популација или јединке, подвргавају мучењу

или се трајније онемогућавају у обављању физиолошких функција (храњења, напајања, размножавања) разним захватима попут:

- а) онемогућавања приступа води ограђивањем, онечишћењем, тјерањем и слично,
- б) уништавања цијелог станишта или његових дијелова битних за опстанак неке врсте,
- в) уношења страних животињских врста у станиште,
- г) хватања живих животиња или усмрћивања животиња на начин који узрокује трајније патње и
- д) других захвата са штетним посљедицама.

Члан 24.

Корисници ловишта дивљим животињама у природним стаништима дужни су да обезбиједу:

- а) све потребне услове за биолошки опстанак природне популације у склопу еколошке равнотеже,
- б) санирање могућих затечених или новонасталих повреда у станишту и
- в) ветеринарско-здравствену заштиту.

Члан 25.

Забрањено је узгајати дивље животиње, осим у случају узгоја у зоолошким вртovima и ради спасавања појединих животињских врста.

VIII - ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА У ЗООЛОШКИМ ВРТОВИМА, ЦИРКУСИМА И НА ИЗЛОЖБАМА

Члан 26.

Имаоци животиња у зоолошким вртovima, циркусима и на изложбама дужни су да обезбиједу у складу са овим законом и:

- а) настамбе које простором и опремом задовољавају основне потребе сваке животињске врсте те уз затворени простор још и отворени простор за кретање,
- б) примјерену храну и воду у потребним количинама,
- в) потребну ветеринарску заштиту и лијечење,
- г) хуман однос запосленог особља према животињама,
- д) заштиту животиња од посјетилаца и
- ђ) заштиту посјетилаца од животиња.

Члан 27.

(1) Зоолошки врт се може основати ако су поред општих услова испуњени и услови из члана 26. овога закона.

(2) Сагласност за оснивање зоолошких вртова доноси надлежни министар.

(3) Циркуске приредбе са животињама и изложбе животиња могу се одржавати на основу дозволе коју даје министар на основу захтјева и приложене документације о поријеклу и здравственом стању животиња.

(4) Услове за оснивање и рад зоолошког врта, те услове за одржавање циркуских приредби са животињама и изложби животиња прописује министар.

Члан 28.

У циркуским приредбама и изложбама животиња забрањено је вођење и наступање са посебно спутаним животињама (нпр. медвјед) те са животињама са тјелесним манама.

IX - ЗАШТИТА НАПУШТЕНИХ И ИЗГУБЉЕНИХ ЖИВОТИЊА

Члан 29.

(1) Напуштеним и изгубљеним животињама потребно је обезбиједити адекватан смјештај и ветеринарско-здравствену помоћ.

(2) Лице које нађе напуштену или изгубљену животињу дужно је да о томе обавијести најближу ветеринарску станицу или прихватилиште за животиње.

(3) Ако је животиња болесна или повријеђена, те се не може излјечити, потребно јој је одузети живот на начин који узрокује минималну бол, патњу или трпљење (еутаназија).

(4) Забрањено је напуштене и изгубљене животиње искористити у сврху вршења експеримената.

Члан 30.

(1) Власник прихватилишта за животиње дужан је да:

- а) обезбиједи довољну количину хране и воде за животиње,
- б) обезбиједи ветеринарско-здравствену заштиту животиња,
- в) обезбиједи довољно животног простора за сваку животињу,
- г) води евиденцију о свакој збринутој животињи и
- д) води евиденцију о свакој удомљеној животињи.

(2) Ималац животиње има право да захтијева враћање животиње која је нађена и смјештена у склониште у року од осам дана од дана смјештања у склониште. У противном, животиња се може додијелити другом заинтересованом лицу.

(3) Лице које удоми пронађену животињу дужно је да потпише изјаву о удомљавању животиње.

(4) Животиње из склоништа које није могуће удомити могу се након 30 дана држања усмртити.

(5) Надлежни орган јединице локалне самоуправе издаје одобрење за формирање прихватилишта за животиње, а на основу упутства које прописује министар.

Члан 31.

(1) Напуштене и изгубљене животиње скупљају запослени у хигијеничарској служби тако да животињи наносе најмање боли и патњи и предају их у прихватилишта за животиње.

(2) Ако је пронађена дивља животиња, хигијеничарска служба је обавезна да најближем ловачком друштву поднесе захтјев за њено враћање у природу ако је то могуће или, у супротном, животињу преда најближем зоолошком врту који је опремљен за њено примање. Уколико ни зоолошки врт није у могућности да прими животињу, она се усмрћује.

(3) Ако је пронађена посебно заштићена дивља животиња, обавјештава се орган државне управе надлежан за послове заштите природе и животне средине, који доноси одлуку о даљем поступку.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе издаје одобрење за формирање хигијеничарске службе за животиње, а на основу упутства које прописује министар.

Члан 32.

Прихватилишта и хигијеничарске службе финансирају се из буџета градова и општина и других видова финансирања (донације, поклони и друго).

X - ЗАШТИТА ЖИВОТИЊА НАМИЈЕЊЕНИХ ЗА ЕКСПЕРИМЕНТЕ И ДРУГА НАУЧНА ИСТРАЖИВАЊА

Члан 33.

(1) Експерименте на животињама могу обављати правна лица која су регистрована за извођење експеримената и имају одобрење Министарства за обављање експеримената на животињама.

(2) Експерименти на животињама према ставу 1. овога члана могу се дозволити само ако се претпостављена бол, патња или озледа животиња може етички оправдати очекиваним резултатима који су од значаја за људе или животиње, односно науку.

(3) Експерименти у којима се употребљавају животиње могу се спроводити за:

- а) истраживање, израду, квалитет, ефикасност и сигурност лијекова, хране и других супстанци или производа,

б) за уклањање, превенцију, дијагностиковање или лијечење болести или друге аномалије људи, животиња или биљака,

в) за оцјењивање, детекцију или модификацију психичких стања људи и животиња и

г) за заштиту животне средине у интересу здравља или заштите људи и животиња.

(4) Услове које морају да испуњавају правна лица која се баве вршењем експеримената над животињама прописује министар.

Члан 34.

(1) Одобрење за обављање експеримената над живим животињама издаје се када није могуће набавити људске ћелије или ткиво за вршење експеримената и ако технологија која је на располагању не задовољава захтјеве истраживања.

(2) Сваки експеримент треба да се врши на најмањем могућем броју животиња.

(3) Прије почетка извођења експеримента, у току извођења и пратећи извођење експеримента потребно је животињу довести у стање анестезије или аналгезије, ако начин вршења експеримента то допушта.

(4) Одобрења за обављање експеримената над животињама не могу се издати за:

а) испробавање оружја, муниције или припадајућег прибора,

б) истраживање или развој производа од дувана и алкохола,

в) истраживање хемијских средстава за прање и дезинфекцију предмета опште употребе и

г) истраживање у козметичке сврхе.

(5) Одобрење за обављање експеримената из члана 33. став 1. овог закона издаје се за конкретан експеримент или серију експеримената, уз прецизиран рок обављања.

Члан 35.

(1) Експерименте на животињама могу обављати високошколске и научноистраживачке установе, те стручна правна лица која су регистрована за обављање експеримената на животињама, ако испуњавају захтјеве из члана 33. овог закона и сљедеће услове:

а) да имају запослено стручно лице у складу са одредбама става 2. овог члана,

б) да располажу потребним простором, уређајима, опремом и другим средствима за обављање експеримената над животињама,

в) да располажу настамбама за животиње за експерименте и

г) да могу обезбиједити прописани начин држања тих животиња, укључујући његу, помоћ и редовну здравствену заштиту.

(2) Правно лице које изводи експеримент на животињи мора имати запосленог стручњака за заштиту животиња који има потребно знање из те области и који је задужен за његово вођење и припрему образложења за вођење експеримента.

(3) Експерименте на животињама могу обављати ветеринари, љекари, инжењери сточарства, фармаколози, стоматолози или биолози.

(4) Потребно је да лица која изводе експеримент или учествују у њему и лице које се брине о животињама у току експеримента имају адекватно знање и обуку.

(5) Лица која су посебно задужена за извршење или надзор над спровођењем експеримента треба да добију упутства из одговарајућих научних дисциплина, а која је непходно примијенити за спретан рад и заштиту лабораторијских животиња за одговарајући експеримент.

Члан 36.

(1) Имаоци животиња за експеримент дужни су да:

а) животињама за експерименте пруже смјештај, храну, воду и бригу која је адекватна њиховом здрављу и добробити,

б) сведу на минимум ограничење које животињама за експерименте може задовољити њихове психичке и етиолошке потребе,

в) надгледају окружење у којем се животиње за експерименте налазе,

г) свакодневно провјеравају добробит и здравствено стање животиња од надлежних лица и

д) отклоне узрок незгоде или трпљења животиња за експеримент на најбржи могући начин.

(2) Животиње за експерименте морају да буду обиљежене и о томе су имаоци животиња дужни да воде евиденцију.

Члан 37.

Експерименти на животињама за наставне сврхе дозвољени су само ако се не могу постићи задовољавајући резултати другим наставним помагалима (нпр. слике, модели, препарати, компјутерски програми и слично), с тим да се за сваку групу у уобичајеном поступку може употребити само једна животиња.

Члан 38.

(1) Министар, по прибављеном мишљењу министарства надлежног за науку и технологију, формира Комисију за заштиту и добробит животиња (у даљем тексту: Комисија), састављену од седам чланова, коју чине стручњаци из области сточарства, медицине, ветеринарства, као и представници невладиних организација који имају за циљ заштиту животиња.

(2) При избору чланова Комисије мора се водити рачуна да не постоји сукоб интереса.

(3) Комисија пружа савјете о питањима етике и добробити животиња у поступцима употребе животиња.

(4) Забрањено је изводити експерименте или тестове на животињама без позитивног мишљења Комисије.

(5) Посебне прописе који се односе на заштиту и добробит лабораторијских животиња, извођење експеримената, евиденцију која се води, формирање Комисије из става 1. овог члана доноси министар.

XI - САВЈЕТ ЗА ЗАШТИТУ И ДОБРОБИТ ЖИВОТИЊА И ДРУШТВА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТИЊА

Члан 39.

(1) Савјет за заштиту и добробит животиња (у даљем тексту: Савјет) је савјетодавни орган који формира министар из реда истакнутих стручњака ветеринарске струке, инжењера сточарства, те медицинске, биолошке, фармаколошке и сродних струка, који дјелују на подручју заштите здравља животиња.

(2) Задаци Савјета су:

а) оцјена стања на подручју заштите и добробити животиња,

б) учешће у изради стратегија за заштиту и добробит животиња,

в) праћење спровођења овог закона и предлагање рјешења у вези са заштитом и добробити животиња и

г) пружање савјета у вези са заштитом и добробити животиња.

(3) Савјет доноси пословник о свом раду.

Члан 40.

(1) Друштва за заштиту животиња оснивају се у складу са Законом о удружењима и фондацијама Републике Српске.

(2) Друштва из става 1. овог члана дјелују на подручју: а) заштите и добробити животиња,

б) едукације становништва у погледу заштите и добробити животиња и

в) сарадње са институцијама које се баве заштитом и добробити животиња.

ХП - НАДЗОР

Члан 41.

Надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега спроводи ветеринарска инспекција.

Члан 42.

У обављању инспекцијског надзора, у складу са правима и обавезама одређеним овим законом и подзаконским прописима донесеним на основу њега, ветеринарски инспектор има право да:

а) у случају постојања сумње да се са животињама поступа на начин који није у складу са одредбама овог закона, слободно приступи у све просторије гдје бораве или се искоришћавају животиње,

б) обавља редовне прегледе свих просторија гдје бораве или се искоришћавају животиње, затим сајмове, приредбе, трговине са животињама, превознике и друго,

в) привремено или трајно одузме животињу од имаоца у случају постојања сумње да се крше одредбе овог закона,

г) нареди усмрћивање или клање животиње ако за то постоје оправдани ветеринарско-здравствени разлози,

д) нареди истовар и одмор животиња у случају утовара прекобројних животиња или дужег временског транспорта,

ђ) забрани клање животиња ако прије тога нису омамљене,

е) забрани извођење оперативних или других захвата на животињи ако није извршена анестезија или анестезија и

ж) забрани рад прихватилишта и хигиенарских служби за животиње ако нису испуњени услови прописани овим законом и прописима донесеним на основу њега.

Члан 43.

Ако органи унутрашњих послова и други надлежни органи у обављању својих задатака утврде да постоји кршење одредби овог закона или прописа донесених на основу њега, дужни су да о томе обавијесте најближег ветеринарског инспектора.

ХП - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

(1) Новчаном казном од 3.000,00 до 12.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице које је имаоца животиње ако:

а) животињу без разлога убије, наноси јој бол, патњу и мучи је (члан 4.),

б) поступа супротно одредбама члана 5. овог закона,

в) поступа супротно одредбама члана 6. став 1. овог закона,

г) не затражи помоћ ветеринара у случају повреде и болести животиње, при њеном породу или у случају других болесних стања (члан 11.),

д) дозволи извођење оперативних и зоотехничких захвата без анестезије, коју мора спроводити ветеринар (члан 12. став 1.),

ђ) дозволи извођење дјелимичне или потпуне ампуације појединих дијелова животињског тијела (члан 13. став 1.),

е) усмрћује животиње које се могу излјечити, а чијиостанак у животу неће узроковати непотребне болове и патњу и које нису достигле високу старост, а чије основне животне функције не отказују (члан 14. став 1. т. а) и б),

ж) у зоолошким вртovima, циркусима и на изложбама не обезбиједи настамбе које простором и опремом задовољавају основне потребе сваке животињске врсте (члан 26.) и

з) врши вођење и наступање са посебно спутаним животињама у циркусим приредбама и изложбама животиња (члан 28.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 300,00 до 1.200,00 КМ и одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 100,00 до 400,00 КМ физичко лице.

Члан 45.

(1) Новчаном казном од 2.000,00 до 6.000,00 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

а) не води регистар за сваку поједину животињу (члан 8. став 1.),

б) продаје кућне љубимце лицима млађим од 16 година (члан 10.),

в) не пружи хитну ветеринарску помоћ (члан 11.),

г) усмрћује животиње које не болују од неизлечиве болести, које не могу угрозити људе и које нису опасне за околину (члан 14. став 1. т. в) и г),

д) коље животињу без омамљивања, осим ако је ријеч о посебном поступку клања одређеном вјерским обредом или ако је животиња у агонији (члан 16. став 1.),

ђ) обавља утовар, претовар, истовар и превоз животиња на начин који код животиња изазива стварање боли или мучење животиња (члан 19. став 1.),

е) као превозник не обезбиједи посебну заштиту од опасних и дивљих животиња, те физичку заштиту опасних и дивљих животиња (члан 21. став 1.),

ж) при утовару, истовару, претовару и гјерању животиња употребљава предмете којима се директно животињама наноси бол (члан 22.),

з) обавља радње којима се дивље животиње у природи, као популација или јединке подвргавају мучењу или се трајније онемогућавају у обављању физиолошких функција (храњења, напајања, размножавања) разним захватима (члан 23.),

и) узгаја дивље животиње, осим у случају узгоја у зоолошким вртovima и ради спасавања појединих животињских врста (члан 25.),

ј) зоолошки врт не испуњава услове за оснивање (члан 27.),

к) напуштене и изгубљене животиње искористи у сврху вршења експеримената (члан 29. став 4.),

л) власник прихватилишта не обезбиједи довољну количину хране и воде за животиње, ветеринарско-здравствену заштиту животиња, довољно животног простора за сваку животињу и не води евиденцију о свакој збринутој и удомљеној животињи (члана 30. став 1.),

љ) обавља експерименте на животињама, а није регистровано за извођење експеримената и ако нема одобрење за обављање експеримената над живим животињама (члан 33. став 1. и члан 34. став 1.) и

м) изводи експерименте или тестове на животињама без позитивног мишљења Комисије (члан 38. став 4.).

(2) За прекршаје из става 1. овога члана казниће се новчаном казном од 300,00 до 1.000,00 КМ и одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 100,00 до 300,00 КМ физичко лице.

ХИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46.

Министар је дужан да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донесе сљедеће прописе:

а) правилник о заштити животиња за држање и услове које морају да испуњавају објекти за држање животиња (члан 5.),

б) правилник о обављању оперативних и хируршких захвата на животињама који нису прописани као својствени појединим пасминама (члан 6.),

в) правилник о држању и заштити кућних љубимаца (члан 8.),

г) правилник о заштити животиња приликом клања (члан 17.),

д) правилник о начину транспорта животиња (члан 19.),

ђ) правилник о условима и начину држања животиња у зоолошким вртовима, циркусима и продавницама кућних љубимаца (члан 27.),

е) правилник о условима које морају да испуњавају организације које се баве вршењем експеримената на животињама (члан 33.),

ж) правилник о заштити лабораторијских животиња (члан 38.),

з) упутство о формирању и условима које морају испуњавати прихватилишта за животиње (члан 30.) и

и) упутство о формирању и условима које морају испуњавати хигијеничарске службе (члан 31.).

Члан 47.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1746/08
5. новембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2125

На основу члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 3/97 и 3/98) и члана 4. Закона о статистици Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 85/03), Влада Републике Српске, на сједници од 13. новембра 2008. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ОБРАЗОВАЊУ ОДБОРА ОВЛАШЋЕНИХ ПРОИЗВОЂАЧА СТАТИСТИКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I

(1) Образује се Одбор овлашћених произвођача статистике Републике Српске (у даљем тексту: Одбор) као стручно и координационо тијело, које има за циљ да успостави стручну сарадњу и координацију активности овлашћених произвођача за статистику Републике Српске.

(2) Одбор, као стално тијело, чине овлашћени представници сљедећих институција:

- 1) Републички завод за статистику,
- 2) Министарство финансија,
- 3) Министарство унутрашњих послова,
- 4) Министарство правде,
- 5) Министарство рада и борачко-инвалидске заштите,
- 6) Фонд здравственог осигурања,
- 7) Институт за заштиту здравља,
- 8) Агенција за банкарство,
- 9) Фонд пензијског и инвалидског осигурања,
- 10) Републички хидрометеоролошки завод.

(2) Влада ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке именовати предсједника и чланове Одбора.

II

Задаци Одбора су сљедећи:

- даје приједлоге за унапређење и имплементацију статистичких стандарда и методологија за производњу статистичких података Републике Српске,

- предлаже мјере којима се обезбјеђује имплементација Основних начела званичне статистике и Кодекса европске статистике,

- пружа стручну и савјетодавну помоћ директору Републичког завода за статистику у припреми Статистичког програма Републике Српске, прије упућивања у редовну процедуру усвајања од стране Народне скупштине Републике Српске,

- прати, координише и усмјерава активности овлашћених произвођача статистике Републике Српске и даје приједлоге о реализацији активности са другим овлашћеним произвођачима статистике у БиХ,

- врши мониторинг имплементације Статистичког програма Републике Српске, даје приједлоге за рјешавање и других питања која су од значаја за координацију активности овлашћених произвођача статистике Републике Српске.

III

Одбор доноси пословник о свом раду.

IV

Вршење административних послова за Одбор обезбјеђује Републички завод за статистику.

V

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2672/08
13. новембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Милорад Додик, с.р.

2126

На основу члана 34. став 2. Закона о Влади Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 3/97 и 3/98) и члана 5. став 2. Закона о извршењу буџета Републике Српске за 2008. годину (“Службени гласник Републике Српске”, број 117/07), Влада Републике Српске, на сједници од 13. новембра 2008. године, донијела је

ОДЛУКУ

О ДАВАЊУ САГЛАСНОСТИ СТУДЕНТСКИМ И ЋАЧКИМ ДОВОМА НА ПЛАН УТРОШКА СРЕДСТАВА ЗА КАПИТАЛНА УЛАГАЊА

I

Даје се сагласност студентским и ћачким домовима (организациони код 0834) на План утрошка средстава за капитална улагања, за период од 1. јануара до 30. новембра 2008. године, у укупном износу од 584.130,00 КМ, и то са позиција:

- 821300 - набавка опреме, за Ћачки дом Бања Лука и Студентски центар “Никола Тесла” Бања Лука, у износу од 83.930,00 КМ,

- 821600 - реконструкција и инвестиционо одржавање, за Дом ученика Бања Лука и Дом ученика Бијелина, у износу од 500.200,00 КМ.

II

За реализацију ове одлуке задужују се Министарство просвјете и културе и Министарство финансија.

III

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 04/1-012-2681/08
13. новембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Владе,
Милорад Додик, с.р.